

Uredništvo: Ljubljana, Smarjeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja „Življenje in svet“

Uredništvo:
Ljubljana: Knačjeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Ponedeljska izdaja „Jutro“ izhaja
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
roča se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.-, po raznašal-
cih dostavljena Din 5.- mesečno.
Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

ABESINIJA JE ODREDILA SPLOŠNO MOBILIZACIJO

Tajništvo Društva narodov je bilo uradno obveščeno, da je abesinski cesar odredil splošno mobilizacijo svoje vojske

Zeneva, 29. septembra. p. Generalno tajništvo Društva narodov je bilo službeno obveščeno, da je abesinski cesar Haile Selassie odredil splošno mobilizacijo abesinske vojske. Generalno tajništvo je o tem obvestilo vse člane Društva narodov. To uradno sporočilo je izšlo v Zenevi veliko presenečenje. Čeprav so mobilizacijo abesinske vojske pričakovali, smatrajo splošno kot usodno, da se je abesinski cesar odločil za ta korak v sedanjem trenutku, ko še niso bili izgubljeni poslednji upi za mirno rešitev spora med Abesinijo in Italijo. Ta dogodek je pospešil aktivnost sveta Društva narodov in pričakujejo, da bo že na svoji jutrišnji seji sprejel nujne sklepe o odposiljanju posebne anketne komisije za letalom v Abesinijo, da bi v poslednjem trenutku podrobno proučila dejanski položaj in skušala odstraniti vojno nevarnost. Svet Društva narodov bo zaradi kritičnega položaja ostal permanentno zbran. V Zenevi prevladuje vtis, da je vojna med Abesinijo in Italijo neizogibna, zaradi česar je pričakovati, da bo svet DN sedaj, ko je izpravljal vse možnosti za mirno rešitev italijansko-abesinskega spora, mogel sklepati samo še o sankcijah, ki se naj podvzamejo proti napadalcu.

Abesinske prognoze o poteku vojnih operacij

London, 29. septembra. AA. »Morning Post« poroča iz Addis Abebe: »Ako izbruhne vojna, bodo Italijani napravili prvi napad na Abesinijo in sicer v smeri na železniško progo. Vojne operacije Abesinije bi bile popolnoma obrambnega značaja. Le pri Balju bi v planinah Mendobe zbrane čete krenile proti Italijanski Somaliji čez reko Vebe Sibel in skušali prodreti do Indskega oceana pri Mogadišu. Italijani bodo na jugu brez težav zavzeli pokrajino Ogadon, nakar bodo udarili proti severu in severozapadu proti Addis Abebi. Tod pa bodo naleteli na močne abesinske oddelke iz Hararja in Balja. Italijani bodo lahko prodirali proti Adui brez resnega odpora. Abesinci bodo vodili le gverilsko vojno, da ne bi Italijani prehitro napredovali.

V severnih predelih Abesinije se Abesinci ne bodo spustili v večjo bitko. Omejili se bodo na napade iz zasede in gverilsko vojno sploh. Proti Adui je ozemlje zelo težavno. Italijanska sila v Asabu tvori kakih 15.000 mož in 400 letal. Abesinci se boje, da bodo Italijani najbrž podkupili somalijska plemena, ki žive v Avsi. Verjetno je, da bodo Italijani prodri celotno do železniške proge pri Avašu.

Splošna mobilizacija tudi v Italiji?

Pariz, 29. septembra. AA. »Matine« priobčuje poročilo iz Rima, v katerem naglašajo, da v zadnjem času močno pospešujejo prevoz črt v Vzhodno Afriko. Včeraj je krenilo iz Neaplja približno 10.000 vojakov. Za danes je bil napovedan odhod vsaj enakega števila vojakov. Že deset dni pričakujejo splošno mobilizacijo vseh fašističnih sil, po vsej priliki tik pred začetkom sovražnosti v Vzhodni Afriki.

Neinteresiranost

Italije na DN

Rim, 29. septembra. d. Italija smatra ženevske sklepe, zlasti pa dejstvo, da je bil zasedanje skupščine DN samo odgodeno, ne pa zaključeno, kot povod, da se čim dalje bolj oddaljuje od Društva narodov. V »Giornalu d'Italia« je Gayda objavil članek, v katerem povsem jasno obelodanjuje italijansko zadržanje. Med drugim pravi:

Poleg sveta in novega odbora trinajstih se je prijavila tudi vsa skupščina Društva narodov, da se uvrsti po potrebi v fronto, ki jo je ustvarilo italijansko-abesinsko nasprotje. Nič ne more prejeti, da gre za novo obliko pritiska, ki se izvaja proti Italiji s tem, da se postavljajo proti njej čim dalje bolj številna, bolj kakorkoli sestavljena kolektivnost. Toda ta publika je povsem nedovoljena. Ne govorimo o njeni moralni strani, temveč o pravni dalekosežnosti. Uvrstitve skupščine Društva narodov v italijansko-abesinski spor predstavlja dejansko pogodbeno kršitev v zadevi procedure. Skupščina Društva narodov je izpraznila že vse teme, ki so bile na sedanjem zasedanju na dnevnem redu. Italijansko-abesinski spor ni bil uvrščen med nje. Še vedno teče preiskovalno postopanje sveta Društva narodov, ki ima v tej zadevi izključno pristojnost. Nova naloga, ki so jo sedaj naložili skupščini Društva narodov, se zdi torej direktno nasprotna z navedenimi pristojnostmi in formalnostmi, ki so določene v aktu in statutu Društva narodov za tako delo. To dejstvo samo ugotavljamo. Oni, ki se najbolj zavzemajo za izvršitev pakta, se ne obotavljajo zagrešiti kršitve pogodbe samo, da bi mobilizirali nadaljnje sile proti Italiji.

Dočim torej v Zenevi izmenjavajo mnogo besed in pletejo intrige, da bi Italijo onemogočili, pa se v Abesiniji resno pripravlja vojna. Abesinski cesar igra na eni

strani za evropsko uporabo pacifista v smislu načel Društva narodov, na drugi strani pa v svoji deželi odločnega bojevnika. Ta igra predstavlja konkretne grožnje, ki zahtevajo odkrito obrambo. Kakšne možnosti za obrambo se morejo nuditi Italiji iz Zeneve, kjer so podvzeli vse mogoče, da bi okrepili Abesinijo v njenih vojnih načrtih.

Pod pritiskom, ki ga izvajajo v Zenevi le predobro znane sile, odklanja Društvo narodov načelno, da bi priznalo interese in pravice Italije. Zeneva ne predstavlja za Italijo nobne varnosti, temveč naoprotno ogrožanje njene varnosti. Tudi to dejstvo se mora zabeležiti, da se podjasi stališče Italije v Društvu narodov.

Milanski »Corriere della Sera« pravi med drugim, da kaže Italija veliko pozornost, toda na koncu koncev bo »moralna pokazati hrbet ženevske družbe, če se bo pokazalo, da je za Italijo članstvo v ženevski ustanovi samo zavražljivo stanje.

»Popolo d'Italia« vprašuje, kako dolgo bo mogla Italija še ostati v Zenevi, če bodo tam delali v sedanjih smeri.

»Gazzeta del Popolo« piše, da bo Italija na morebitne sankcije takoj odgovorila z vojno, namreč da bo napadla vsako državo, ki bi skušala izvajati sankcije. Če DN želi, da Italija izstopi iz njegovega članstva, je zaostali, da nadaljuje svoje delo v sedanjih smeri. Če pa želi povzročiti evropsko vojno, kar najbrže Litvinovu in še nekaterim ne bi bilo prav nič narobe, naj Društvo narodov samo predlaga sankcije.

Angleški odgovor na francosko vprašanje glede sankcij v Evropi

Pariz, 29. septembra. AA. Havas poroča, da bodo že noč objavili v Parizu in Londonu angleški odgovor na francosko vprašanje glede stališča Velike Britanije na pram morebitnih sporov v Evropi.

Odgovor obsega 40 s strojem napisanih

Italijanski ukrepi proti gospodarski blokadi

Rim, 29. septembra. AA. V Rimu so pričarani, da do sankcij nikakor ne bo prišlo, ker bi države, ki bi jih izvajale, mnogo več izgubile kakor Italija. Tako je Velika Britanija 1. 1934 prodala v Italijo blaga za 702 milijona lir. Italija je že doslej ukrenila vse potrebno, da zmanjša nepotreben uvoz iz drugih držav. Tako je zmanjšala porabo bencina s povišanjem cene na drobno. Da prepreči špekulacijo z žitom, je vlada začela zbirati žito v posebnih skladiščih, da ga bo mogla prodajati po nizki ceni. Razen tega je italijansko gospodarstvo docela uravnano. Če pride do sankcij, bo Italija pospeševala uvoz iz onih držav, ki niso članice Društva narodov, kakor Japonska, Brazilija in Nemčija. Z Brazilijo je nedavno sklenila posebno pogodbo glede uvoza zmrazjenega mesa. Če pa bi države članice Društva narodov, preprečile tudi ta uvoz in izvedle pravo blokado Italije, bi morala stopiti v akcijo italijanska vojna mornarica.

12 novih angleških bojnih ladij

London, 29. septembra. AA. »Daily Telegraph« priobčuje nekaj podrobnosti iz angleškega pomorskega programa za l. 1935/36. Od 1. februarja prihodnjega leta bodo gradili 12 novih pomorskih edinic, za katere je določen kredit 10 milijon. funtov sterlingov. Pri gradnji bo zaposlenih 60.000 brezposelnih delavcev. V načrtu so gradnje dveh križark, enega rušilca, 8 torpedovk, 2 podmornic, 2 tovornih parnikov,

strani. Z njim bo angleška vlada izpolnila in podrobno opredelila izjave, ki jih je dal njen zunanji minister Hoare v skupščini Društva narodov.

Angleški odgovor je bil sprejet v mero-dajnih krogih zelo ugodno.

Turobna zadnja pot slovenskih rudarjev

Žalni sprevod se je vil skozi Boljavec skoro dve uri

Rtanj, 29. septembra. Tragedija v rudniku Rtnju postaja vedno večja. Doslej je že 15 smrtnih žrtev, a nekateri se še bore s smrtjo. Številka je fatalna: že pred šestimi leti je v tem rudniku zaradi eksplozije metana izgubilo življenje 15 rudarjev.

Po pokopu žrtve se bolj in bolj raziskuje je vzrok nesreče in preiskava gre v smeri, da se dožene, ali zadene koga odgovornost, da je do nesreče prišlo. Komisijo strokovnjakov, ki preiskuje vzroke in posledice katastrofe, vodi g. Bosak, načelnik rudarskega oddelka ministrstva za šume in rudnike. Eksplozija je nastala v rovu, kjer je bilo na delu 40 rudarjev, od katerih je s pazniki vred prizadetih 35. Skoro izven dvoma je, da je katastrofo povzročil plin metan, vendar se čujejo tudi domneve, da je eksplozija nastala z udarcem od kakšno mino. Uprava pa odločno trdi, da so rudarji, ki so bili pred eksplozijo v rovu, užgali vse mine in da nobena ni ostala neeksplozivna.

Za devetimi krstami...

V soboto popoldne je bilo 9 rudarjev pokopanih v Boljavec. In med temi devetimi so bili vsi Slovenci. Mestec Boljavec jim je izkazalo gostoljubje na mestnem pokopališču — zemlja nam je vsem enaka mati. Pogreb je bil impozanten. Več sto rudarjev in drugih ljudi je spremlilo mrtve tovariše od rudnika do večnega počivališča. Žrtvam trdega dela pod zemljo je bilo poklonjenih mnogo vencev in svežega cvetja, zasolžile so se vse oči. Sirene rudnika so obupno tulile mrtvim v zadnji pozdrav. V sprevod se je uvrstil prvi za krstami mrtvih rudarjev ban moravske banovine Dobrica Matković. Za njim so stopali vsi člani ministerjalne komisije, številni predstavniki krajevnih oblasti, lastniki rudnika, potem dolga vrsta rudarjev in trume prebivalstva. Ves pogrebni sprevod se je pomikal skozi mesto Boljavec do pokopališča skoro dve uri.

Prvi je bil v grob položen paznik Jakob Oblak, doma s Tolstega pri Laškem. Potem po vrsti njegovi tovariši pri delu in smrti: Peter Kuček, Ivan Grošelj, Karol Zidar, Anton Bračič, Franc Prašnik in drugi. Na pokopališču v Boljavec je poseben oddelek namenjen žrtvam rrtanjskega rudnika. Že dosedanje število grobov je precejšnje, zdaj se jim je pridružil devet novih, a število se bo še povečalo. Ti grobovi so neme priče, da smrt redno gostuje v Rtnju. Prekrižana kla-

devca označujejo več kakor sto grobov v dveh zaporednih vrstah.

Lastniki zagotavljajo pomoč družinam

Ob pokopu slovenskih rudarjev so govorili poslovnine besede: prota Nešić, zastopnik Delavske zbornice Filipović in nato član lastništva rudnika Adolf Minh. Zagotovil je, da se bodo lastniki rudnika brigali za družine nesrečnih rudarjev. Poslednji je v imenu rudarjev izpregovoril v slovo rudar Svetek, ki je vzkliknil ob grobovih: »Mi rudarji smo kakor vojščaki na fronti, padamo, dvigamo se in gremo dalje... Vsa pogrebna svečanost je na množico vplivala tako močno, da so mnogi zaihteli. Po pogrebu je ban Dobrica Matković izročil sreskemu načelniku Dinicu 10.000 Din kot prvo pomoč banovine za vdove in sirote nesrečnih rudarjev. Naročil je, da se denar pravično razdeli po številu rodbine in po razmerah.

Kaj bo ugotovila komisija?

Preiskava se nadaljuje tudi od strani sodišča. Sodnik Nikola Jęftović iz Boljevca je že zaslišal vse ranjene rudarje v bolnišnici. Načelnik ministrstva g. Bosak se je z ostalimi člani preiskovalne komisije po pogrebu podal nazaj na rudnik, proučeval na kraju katastrofe nekatere važne okoliščine. Ker komisija v soboto popoldne še ni izrazila svoje sodbe, so se popoldne čule domneve, da se stvari komplicirajo in da vzrok katastrofe ni povsem enostaven. Pomirila je sicer izjava ministra za šume in rudnike Djure Jančkovića, ki trdi, da se je nesreča zgodila po višji sili, proti kateri so človeške moči in znanje sedaj še brez moči. Vendar pa vsa javnost nape-to pričakuje, kakšno mnenje bo po vestnem proučevanju izrekla ministerjalna komisija. Komisijo tvori poleg načelnika Bosaka rudarski inženjer Radoje Vukčević iz nadzornega tehničnega oddelka v oddelku za rudarstvo, šef inspektorata dela g. Savkov, inspektor notranjega ministrstva g. Čakić in upravnik Delavske zbornice iz Beograda g. Velčković.

Še en rudar je umrl

Boljavec, 29. septembra. p. Ponoči je podlegel poškodbam, ki jih je dobil pri eksploziji v premogovniku Rtnju, še en rudar. Stanje starih drugih rudarjev je še vedno kritično.

Dirkač Stane Seunig je zmagal in se — ubil

Ko je pri dveh dirkah že dosegel zmago, je startal še tretjič in treščil spotoma ob brzjavni drog

Ljubljana, 29. septembra. Staneta Seunig ni več med živimi. Bli-skovito se je danes popoldne razširila po Ljubljani novica o njegovi tragični nesreči. Ponesrečil se je s svojim motorjem pri dirkah na Gradu. Bil je junak, bil je zmagovalec. Palma zmage mu je bila po dvakratnem vzponu na Grajsko planoto že zagotovljena, a preden so bili rezultati izračunani, je tvegaj še tretjič. Nesrečna usoda pa je hotela, da je treščil ob drog in omahnil v smrt. Pokal zmage bo krasil njegovo krsto ko ga poneso — tako zgodaj, koliko pre-zgodaj! — med njegove drage, k staršem pri Sv. Križu.

Stane Seunig je bil tip zdravega, pogum-nega slovenskega sportnika. Pogum, ki se je zadnja leta tolikokrat zmagovito manifestiral pri dirkah motociklistov, je v zasebnem življenju dičil Staneta kot plemenitega gentlemena, bil pa je zelo značilen tudi za njegovo trgovsko podjetnost. V vseh ljubljanskih državah je bil Stane Seunig močno cenjen, a v trgovskih krogih si je prav zad-nje leto sam krepko utiral pot k napredku. Nesreča, ki ga je zadela, ni prva na Gradu. Že pred šestimi leti se je na isti progi po usodnem naključju ponesrečil mladi Mirko Prošek z Ježice. Stanetova katastrofa pa se je po ugotovitvah našega poročevalca, ki je zasledoval dirko in se v trenutku nesreče nahajal v bližini usodnega kraja, odigrala takole:

Na startu

Za dirke na Grad so se vršile velike priprave že ves teden in vladalo je zanje ne samo med našimi dirkači, marveč tudi med Ljubljancami veliko zanimanje, saj poštenih dirk že nekaj let ni bilo na sporedu. Poleg tega ni prezreti dejstva, da se je prijavilo nad 20 dirkačev, med temi naši najboljši. Naša motoristika je sicer mlada, pa se vendar v zadnjih letih krepko uveljavlja. Zato ni čudno, da se je okrog 14 zbralo pri startu ob Rostoharjevi gostilni na Karlovški cesti več sto gledalcev, ki jih ni privabila samo radovednost, temveč tudi hrust in trušč motorjev.

S četrtino zamudo je starter odpu-stil prvega dirkača, nato pa v enominutnih odmorih drugega za drugim. Tako je po vrsti startalo 20 dirkačev in med njimi je bil tudi Stane Seunig na svojem lepem in močnem stroju Harley Davidsonu. Prav srečno je prevozil progo in dosegel razmeroma dober čas. Ob četrti na 4. šel drugi na start in je prevozil 860 m dolgo progo v peklenskem tempu. Ironija usode je prav v tem, da je dosegel najboljši čas dneva 55 sekund in 2 petniki, ki ga ni nihče izboljšal v teku dneva. Njegov brat Vital je bil drugi najboljši, potreboval je 56 sekund in desetinko. Rezultate o dirki sami pričujemo na drugem mestu.

Ker časi niso bili takoj izračunani in tudi ne razglašeni, seveda Stane ni vedel, da je že prvak in da si je priboril krasen pokal. Zato je tvegaj še tretji start, do katerega je po pravilih imel pravico.

„Stane, odstopi!“

Že prvi start Seunigu ni šel povsem gladko, a tudi pri tretjem startu ni imel sreče. Na hudi strmini ga je takoj spodneslo in je v dvakrat po vrsti padel. Sploh se je vso progo lovil. Na prvem ovinku, ki je obremen najtežji, ga je spet vrglo, a naglo se je pobral in pognal na motor, ki mu je kmalu nato odpovedal. Z napo-rom vseh sil je znova pognal težki stroj.

Ob poti je bilo več njegovih prijate-ljev, ki so, videč njegovo izčrpanost, klicali: »Stane, odstopi!«

Toda sportna strast je Staneta tako prevzela, da je kljubovalno ugovarjal: »Ne! Nočem, moram biti prvi!«

Dirka v smrt

Že takrat so videli vsi, da je zelo ne-siguren, saj se je lovil na vsej progi, motor je skoraj zanašalo s proge. Bil je tudi živčno in telesno tako izmučen, da se je na delu proge pod šancami lovil z obema nogama. S silovitim zagonom je vzel zadnjo krivuljo.

Tik preden je privozil na Grajsko planoto — samo 15 metrov mu je manj-kalo do cilja — pa mu je zmanjkalo moči in motor je treščil z vso silo v brzjavni drog. Stane je odletel z motorja, ki se je povzpjal kakor konj. Objel je brzjavni drog, okoli katerega ga je zasukalo. A v naslednjem trenutku je našel zgrmlen stroj z vso težo ter mu pri-letel naravnost na glavo. Motor se je nato zakotalil kakih 10 m po strmini. Stane pa je obležal tri, štiri metre niže od droga v nezavesti.

Pretrgane žice — znamenje nesreče

Čeprav se je motor zaletel z vso silo, je močni brzjavni drog vzdržal pritisk, a žice so zanihale močno in se potgale.

Takoj so vsi gledalci, zlasti tudi oni, ki slučajno niso bili priča strašne nesreče, zaslišali, da se je zgodilo nekaj usodnega. Kakor iz čebelnjaka so se vsuli ljudje na kraj nesreče, reditelji so bili mahoma odveč. Seveda so bili pa prvi tam funkcionarji prireditvenega odbora. Pobrali so nesrečnega Staneta. Pretresljiv je bil pogled nanj. Dirkalna čelada se mu je vtisnila globoko v obraz. Prihitela sta tudi zdravnik dr. Ciber in dr. Muster, ki sta opravljala službo pri Rdečem križu. Pomagala sta nesrečnemu Stanetu, kolikor je pač bilo v njuni moči, a vsi reševalci so takoj uvideli, da so njegove ure štele. Bil je v globoki nezavesti. Prenesli so ga na cesto, prišla sta tudi njegova brata Vital in Jože. Od tod so ga prepeljali z nekim zasebnim avtom do starta na Karlovški cesti in potem jadno v Šlajmerjev dom.

Kmalu po prevozu je Stane izdihnil. Umrl je kot žrtev pretrgane ljubezni do sporta, ki je postala že strast. Še v četrtek je v veseli družbi Hermežanov pripovedoval, da bo v nedeljo prvi. In ker so ga dražili, je stavil za osem vrčkov piva. Revež ni slutil, da se bo njegova napoved sicer izpolnila, a da bo vendarle — poslednja ...

Zdravnik dr. Čebolin je ugotovil, da je smrt najbrže nastopila zaradi mož-ganske krvavitve, mogoče tudi, da je Seunigu nekoliko stisnilo prsni koš. Ker je bil obraz nekoliko posinjen, je tudi verjetno, da ga je motor ob karambolu dušil.

Cvetočih 30 let

Stane Seunig se je rodil leta 1905. Bil je sin znanega trgovca z usnjem Karla Seuniga iz Prešernove ulice, ki je l. 1918. umrl. Tudi Stane sam se je izučil v usnjarski trgovini in obrti in je šele pred letom dni prevzel po svoji teti pokojni gospe Mariji Seunigovi cvetočo trgovino z usnjem na Starem trgu 7. Že v rani mladosti je Stane vzljubil sport in telovadbo. Bil je v prvih vrstah Ljubljanskega Sokola, a za svojega člana ga je prištevala tudi SK Ilirija, kjer se je udeleževal v sabljaški in boksaški sekciji, bil pa je klubu v krepko oporo zlasti tudi v prireditvenem odseku. Še posebno je seveda z njegovo smrtjo bridko prizadet SK Hermes, h katerega mladi kolesarski sekciji je pristopil lani in se je pričel že takoj na prvih dirkah uveljavljati. Nedavno je z uspehom dirkal na Ljubelju, tekmoval je pa tudi na Pohorju.

Kdor ga je videl danes zjutraj, ko je na čelu štirih motociklistov bliskovito drvel po Florjanski ulici proti Karlovškemu mostu, da bi že dopoldne malo treniral, kdor ga je videl, kako je samo-zavestno sedel za krmilom, si pač ni mogel misliti, da ga bo smrt tako naglo iztrgala iz naše srede, ko je bil v polnem razmahu svojih 30 let. — Pokojni Stane je bil tudi izvrsten plesalec. Deset let si je po vrsti priboril prvenstvo dravske banovine in Ljubljane, večkrat tudi prvenstvo Zagreba, odnesel je častne uspehe tudi v inozemstvu. Poleg velikega kroga znancev in prijateljev, ki jih je globoko užalostila njegova tragična smrt, žalujejo za njim bratje Jože, Vital in Marjan ter poročena sestra.

Pokojni Stane Seunig počiva na svojem stanovanju nad kavarno »Evropo«, kjer bo ležal na mrtvaškem odru do pogreba v torek popoldne. Že zvečer so ga prišli kropit mnogi prijatelji.

Pokal mu polože v grob

Nesrečnega Staneta so prepeljali iz Šlajmerjevega doma na dom in bo njegov pogreb v torek popoldne. Vsi moto-ciklisti ga spremlijo na zadnji poti z žalnimi trakovi, a svojemu najdražjemu prijatelju položijo v grob zmagovalni pokal, ki je postal zanj trofeja smrti.

Slična nesreča pred 6 leti

Kakor v uvodu omenjeno, je Grajska planota že zahtevala enako žrtve. Bilo je to 19. aprila 1929, ko se je Mirko Prošek, Stel-etov sofer in mehanik, peljal na Grad z motornim kolesom. V priklopi je sedel zasebni uradnik Gabriel Grünfeld. Mirko Prošek je vozil proti vrhu s precejšnjo brzino in gledalci so videli, da je hotel motor zavreti. Iskal je zavoro z nogo, pa je ni našel, ker ga je motil dim, ki je uhajal iz motorja. In že je nesreča bila tu.

Voz se je zaletel v bližnji kostanj, da je prišlo deblo drevesa baš med motor in pri-kojico. Sunek je vrgel Proška s sedla in nesrečni mladi mož je zadel z glavo naravnost v kostanj. Obležal je na mestu. Ni bilo opaziti hujših zunanjih poškodb, pač pa se mu je takoj vtila kri iz ust in iz nosa. Zaradi pretresenja možgan je ponoči izdihnil. Pokojnik, ki je dopolnil komaj 25 let, je bil simpatičen sportnik, pogumen in nadarjen. Obetala se mu je še lepa bodočnost, a zla usoda ga je pahnila v rani grob.

Obisk predsednika vlade v Sarajevu

Sarajevo, 29. septembra. Po otvoritvi državne ceste Savnik—Zabljak—Plešev položiti temeljni kamni za železnico postaja v Nisku in za realno gimnazijo na Cetinju, po obisku Boke Kotorske in Ercegovega, je prispel pred večer v vade dr. Stojadinović preko Trebinja in Bileće v Mostar, kjer so mu priredili svečan sprejem.

Davi ob 9.30 se je predsednik vlade dr. Stojadinović odpeljal v spremstvu ministrov in bana primorske banovine iz Mostarja v Sarajevo. Med potjo se je ustavil v Jablanici, Ostrovcu in drugih mestnih občinah, kjer so mu povsod priredili svečane sprejeme.

Sprejem predsednika vlade dr. Stojadinovića in ministrov v Sarajevu se je izpremenil v veličastno manifestacijo vsega prebivalstva ne glede na veroizpoved in strankarsko pripadnost.

Pri vstopu v mesto so goste sprejele čete konjenikov v živopisnih narodnih nošah, ki so prihiti v Sarajevo iz vsega sreza. Mnogi so prispeli z državnimi zastavami. Vse prostor na Marijinem dvoru, ki je bil določen za sprejem predsednika vlade in njegovega spremstva je bil okrašen z zastavami in zelenjem. Ze dolgo pred njihovim prihodom so se po ulicah in trgih zbrale ogromne množice meščanov in kmetovalcev iz vseh bližnjih in daljnih krajev.

Predsednik vlade dr. Stojadinović je s svojim spremstvom prispel na Marijin dvor točno ob 13. V njegovem spremstvu so bili ministri dr. Behmen, inž. Bobić, Stošović in Kaluđerčić, ban zetske banovine Lukić, ban primorske banovine dr. Jablanović, veliko število poslancev in senatorjev in drugi dostojanstveniki. Ko se je pojavil avtomobil predsednika vlade, je ogromna množica priredila gostom navdušene ovacije.

Tu sta predsednika vlade in njegovo spremstvo sprejela prometni minister dr. Spaho in sarajevski načelnik je pozdravil predsednika vlade z govorom, v katerem je poudarjal veliko čast, ki je zadelo Sarajevo z njegovim obiskom in drugih članov vlade. V svojem nadaljnjem govoru je naglašal, da je bilo Sarajevo vedno na braniku domovine in da je pripravljeno do neprineesti nove žrtve za kralja in domovino.

Po njegovem govoru je godba zaigrala državno himno. Zopet so se ponovile dolgotrajne ovacije kralju, kraljevskemu domu, min. predsedniku in vladi.

Ko se je vihar navdušenja polegel, je povzel besedo predsednik vlade dr. Stojadinović, ki je izjavil:

Ce je kje mesto, kjer so se križale poti Srbov in Hrvatov, katoličanov, muslimanov in pravoslavcev, spada med taka divna in najlepša vsekakor Sarajevo. Pravoslavni, muslimani in katoličani, Hrvati in Srbi lahko tu kakor nikjer drugod čutijo in morajo čutiti, da so duša ene duše in kri iste krvi. Težki in burni so bili ne le dnevi, meseci in leta, marveč cela stoletja, za naše preteklosti, ki je močni sovražnik zlomil prvo in najstarejšo državo Jugoslavije in ko je naš narod padel v suženjstvo. Tuje vladavine so stoletja mučile naš narod vseh treh plemen, ga vodile v sramotnost, mu vsiljevale celo svoj tuji jezik, običaje in zakone ter razen tega zoraile globoke brazde, ki jih mora celo sedanjost zdraviti in izdraziti. Le na podlagi ogromne življenjske sile našega naroda smo lahko prišli do tega, da se želje, delo in stremenje naših sovražnikov, ki so si ga postavili za nalogo, da nas uničijo, niso izpolnile v težkih in burnih dneh naše zgodovine so se porajali in so neustrašno delali za dobro in veličino naroda naših narodnih velikani iz vseh plemen Jugoslavije. Ako sežem daleč v našo preteklost, lahko vprašam: Ali more kdo za nikatari Mehmeda paša Sokolovića, velikega vezirja, tedaj vsemočnega turškega cesarstva, da ni delal kot pravi sin našega naroda? Za njegove dobe je srbsko-hrvatski jezik zavzemal prvo mesto na sultanovem dvoru, patrijaršija v Peči pa se je ohranjala skozi stoletja našega trpljenja in muk na podlagi njegove močne pobude in listine, ki jo je sam sestavil in izdal.

Pojdimo bliže in povejmo, da so bili Karadjordjevi, Njegoš, dr. Krek in Strossmayer istih misli in istih stremeljenj. In tudi bosanski franciskani s svojo knjigo »Ugodni razgovori naroda slovenskoga« in srbski duhovniki z evangelijem v eni roki in z mečem v drugi roki, so delali za isti cilj: Za osvoboditev vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev, za zedinjenje v skupno močno državo Kljub temu velikim stremeljenjem in delu naših veleumov in narodnih delavcev se maramo zavedati, da so težko zapustile globoke praznine celo med posameznimi deli taistega plemena, kaj šele med tremi našimi plesemi Hrvatov, Srbov in Slovencev.

Zato je nas vseh sveta dolžnost, da stare brazde izravnamo, da stare rane izlecimo in da tako ozdravljenemu in okrepljenemu organizmu naše države vlijemo novega duha brez vzdaha in pritiska, ker je kraljevina Jugoslavija delo skupnih naporov vseh treh plemen in ki mora biti skupno ognjišče vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ljubiti jih mora z istim žarom, greti z istim plamenom in hraniti z isto hrano: »Ni po babu ni po strčevima, več po pravdi Boga istinoga!«

Jugoslavija ne sme biti udobni pristan samo enega plemena ali samo enega dela našega naroda. Nočemo nobene posebne nadoblasti, marveč hočemo oblast in nadoblast vsen.

Ves jugoslovanski narod se je boril in si je priboril svojo svobodo. Zaradi te svobode imamo dolžnost, da jo skupaj varujemo brez izjeme in brez vsakega pridržanja. Na prvem mestu svobodo kraljevine na zunanji, a tudi svobodo na znotraj.

Jugoslaveni se niso borili za svojo svo-

bodo, da bi kasneje v tej svobodi robovali komurkoli.

Vsi Srbi, Hrvati in Slovenci, pravoslavni, katoličani in muslimani morajo imeti enake pravice in enake dolžnosti. Jugoslovanski državljani morajo biti vsi enaki pred zakonom, svobodni državljani v svobodni državi. Takšen je cilj in takšno je pojmovanje vlade, ki ji imam čast predsedovati.

Sarajevo je bilo vedno ponosno na svoj gospodarski in trgovski pomen, kakor tudi na svoje veličastne zgradbe in na lepoto svojega položaja. Njegovo bogastvo in krasote opjevajo pesniki, o njegovem sijaju pripovedujejo književniki. Sarajevo pomeni križišče vzhoda in zapada. To daje temu mestu ob Miljacki svoj poseben čar in pestrost. Zaradi svoje slege v verskem in plemenskem pogledu čaka Sarajevo v našem nacionalnem življenju vloga končnega zblizanja in premostitve vseh razlik, ki so med nami nastale zaradi posebnih zgodovinskih razlik. Zaradi svoje tradicije in svojih možnosti bo moglo Sarajevo premostiti vsa nasprotja in s tem nadaljevati tradicije svoje vodilne vloge med našimi mesti.

Vas današnji pozdrav, ki sem ga pravkar doživel, in sijajni sprejem, ki mi ga je priredilo tisoče in tisoče Sarajevčanov, tisoče in tisoče meščanov in kmetov iz bližnje in daljne okolice, sta najboljša upanje in vera, da bo Sarajevo svojo novo zgodovinsko poslanstvo v naši veliki državi s ponosom in v celoti izpolnilo.

Opoldne je mestna občina priredila v hotelu »Evropa« svečan banket predsedniku vlade. Navzoči so bili g. predsednik in njegova gospa, ministri inž. Bobić, dr. Spaho, Stošović, Behmen, Kaluđerčić, župan Bikačević, Lukić s soprogo, nadškof Sarić, predstavniki ostalih veroizpovedi, generala Tomić in Mutadžić in večje število uglednih sarajevskih meščanov.

Sarajevski načelnik Bikačević je pozdravil g. predsednika vlade v daljšem govoru. Navajal je, da je navdala Sarajevo velika radost zaradi prihoda predsednika vlade in ostalih g. ministrov v Sarajevo, ki je sedež plemenite Bosne. V barbi za nacionalno in osebno svobodo si je steklo Sarajevo velike zaslugе. Sarajevo veruje v srečno bodočnost naše velike kraljevine pod modrim vodstvom mladega kralja iz narodne dinastije Karadjordjevićev, ki je najtrdnjši čuvár naše svobode in napredka vsega jugoslovenskega naroda. Sarajevčani so pripravljeni žrtvovati vse za svojega mladega kralja in za našo veliko domovino.

Prisotni so sprejeli te besede z viharimi ovacijami. Vel. kralju Petru II. in kraljevskemu domu. Godba je zaigrala državno himno, ki so jo prisotni poslušali stoji.

Predsednik vlade dr. Stojadinović je odgovoril:

»Ko sem davi prispel v Sarajevo, me je neki prijatelj pozdravil izven mesta in mi med pogovorom rekel tole: Prepotoviti ste Sandžak, Crno goro, Bosno in Hercegovino in ste dali Sandžaku mostove in ceste. Črni gori železnice, Hercegovini gimnazijo. Kaj pa boste dali nam Sarajevčanom? Hojim se, da ste že vse razdali, kar ste imeli, vsakemu po nekaj, za nas pa ni ostalo ničesar. Kaj vam bi mogel prineeti? Vi imate kakor vsi mnogi stremeljenja in želje. A tudi jaz imam željo, ki bi vam jo najraje prinesel. To naj bo popolna sloga in popolno bratstvo med pravoslavni, muslimani in katoličani. Želim bi prinesiti vam to ne le radi Vas samih, temveč tudi radi države kot take, naše širne Jugoslavije.

Lepo ste rekli, da je Sarajevo Jugoslavija v miniaturi, kjer se spajajo plemena in kjer se mešajo veroizpovedi. Kakor 'majo drugi dozdiki v Sarajevu svoj odjek, tako naj velja tudi obratno: Sarajevo lahko prednjači s svojim primerom vsej državi. To versko slogo in strpnost smo že imeli. Bila je krdo, da je ni bilo mogoče imati. To se je zgodilo šele v zadnjem času. Našli so se ljudje, ki se na vsakem koraku, vsak dan in tudi po večkrat na dan tolkli na prsa in govorili: Mi smo za državno in narodno edinstvo. Toda ti, ki so to vsak dan ponavljali, so v zadnjem času dosegli tu v Bosni, da so razdvoili pravoslavne in muslimane, da so desetletja živeli v zajednici. Videli ste, kako so ti integralni Jugoslaveni, kako je skupina pogorelecev, pardon. Pohorelec imela tu svoj aeevnek. Videli ste, kako pojmujejo državno in narodno edinstvo. Razdvoili so, kar je desetletja bilo združeno in kar je šlo skupaj in delalo ramo ob ramo.

Moj prijatelj, vaš odlični soročenec, minister dr. Spaho in jaz sva storila korak, da bi vsaj tod ne bilo več korakanja nazaj. Ustvarila sva nekaj, da morejo muslimani in pravoslavni v Bosni sedaj in za vedno kofakati ramo ob ramo, da napravijo slogo, ki jih nikoli več ne bo ločila. Moja želja je, naj bi se ta sloga razširila tudi na druge brate, ki do sedaj še niso v tem kolou. Upam, da samo začasno nismo z njimi.

Ko bomo to dosegli, potem bomo rešili tudi druga težka vprašanja. Ljudske šole, gimnazije in tudi vprašanje nedozraženega posojila, ki sem ga videl pri vstopu v Sarajevo in ki ga ti integralni Jugoslaveni niso mogli dokončati, čeprav je že dolgo pod krovom Mislila tudi tisto, kar je omenil gospod predsednik občine, kajti če kaj služi edinstvu, potem je to normalna praga iz Beograda do Sarajeva, ki jo ti integralni Jugoslaveni niso mogli izvesti.

Ko bomo izvedli svojo narodno slogo, se bomo lahko posvetili tudi velikim gospodarskim in finančnim vprašanjem in jih zadovoljivo rešili.

Ko je v starih časih neki francoski kralj vprašal svojega finančnega ministra, zakaj so finance slabe in zakaj gospodarstvo ne uspeva, je ta odgovoril: Dajte mi dobro politiko, pa vam bom lahko dal dobro gospodarstvo in dobre finance.

Potruditi se moramo, da dobimo v svoji državi dobro politiko, dobra pa je tista, ki se opira na ljudstvo in ki dela za ljudstvo. Mislim da bomo mogli s to dobro politiko rešiti vsa gospodarska in finančna vprašanja in tudi ta, ki jih je g. predsednik Vas obično malo prej navajal.

S to željo, in za to slogo, za ta sporazum, za splošni narodni sporazum, za ta dogovor, ki hišo grad dvigam svojo čašo in vam kličem: »Živeli! Hvala vam!«

Po končanem banketu se je predsednik vlade odpeljal v poslopje sreskega načelstva, kjer je do odhoda vlake sprejemal deputacije.

Zahteve združene opozicije

Ruma, 29. septembra. p. Danes je bilo tukaj dobro obiskano zborovanje združene opozicije. Poleg drugih sta govorila narodni poslanec dr. Milan Kostić in delegat dr. Mačka dr. Sigismund Kajković, ki je naglašal odločno zahtevo dr. Mačka, naj se sedanja Narodna skupščina razpusti, uveljavi pravičen volilni zakon in razpiše na njegovi podlagi svobodne volitve, pri katerih bi bili izvoljeni pravi narodni zastopniki, ki naj bi zadovoljili vse potrebe in želje Srbov, Hrvatov in Slovencev. Govoril je tudi bivši narodni poslanec Večeslav Vil-

Kongres jugoslovenskih zdravnikov svečano otvorjen

Beograd, 29. septembra. p. V prostorih fiziološkega zavoda je bil danes otvorjen XVII. kongres jugoslovenskih zdravnikov. Na kongresu je zastopal Nj. Vel. kralja kapetan Pavlič, prisotni pa so bili tudi bolgarski in českoslovaški poslanik, zastopniki univerzitetnih oblasti, predsedniki bolgarskih, českoslovaških in rumunskih zdravnikov, kakor tudi veliko število delegatov iz vse države. Po odobritvi pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II. in počastitvi spomina Viteškega kralja so pozdravili udeležence kongresa zastopniki naših oblasti in tujih delegacij, nakar so se pričele strokovne razprave, ki bodo trajale dva dneva.

Ob grobu ravnatelja Frana Matejčiča v Pazinu

Zadnja »Istra« je objavila obširen življenjepis odličnega in prezasluznega profesorja, ravnatelja in uč. solskega nadzornika Frana Matejčiča, ki je umrl v Pazinu. Obširnemu življenjepisui ni mnogo dodati. Samo nekaj, česar tamkaj ni.

Matejčič je bil res profesor na koperskem učiteljskem izobraževališču že od leta 1875. do konca šolskega leta 1879, ko je prišel na franciskansko gimnazijo v Pazinu. Že v Kopru je bil med ustanovitelj »Slovenske čitalnice«, ki so jo jeseni 1879. ustanovili slovenski in hrvaški profesorji. Malo pozneje je bil med ustanovitelji profesorske posojilnice. Ni si moglo misliti bolj prijubljene in oboje, vanega učitelja, kakor je bil pokojnik. On je razumel mlade duše in bil jim je vzoren vodnik v življenju. Pri tem vzgojnem delu pa je bil čista slovenska in narodna duša, ki je neizmerno vsojono vplival na svoje dijake. Bolelo ga je, da more le tako malo hrvaških dijakov spraviti v Koper. Saj jih za njegove dobe ni mogel nikdar imeti nad — štiri. Za nje je bil vendar poseben hrvaški oddelček.

Jeseni 1879 je prišel v Pazin na gimnazijo »kranjskih« okolišarjev kakor je »La Provincia« vedno imenovala franci. Skane. — Že leta 1864. je poslanec in škof Dobriča zahteval, naj dobi ta zavod hrvaški učni jezik. — Leta 1868. je pazinska občina zahtevala zavod z italijanskim učnim jezikom. — Leta 1873. je poslanec Anton Spinić zahteval: gimnazijo s slovenskim učnim jezikom v Pazinu ali kjer koli.

V Istri, skoraj enako na Gorškem in v tržaški okolici je bila letina 1879. silno slaba. V srednji Istri je nastala prava lakota. Matejčič je bil takrat na gimnaziji v Pazinu in je skupno z drugim profesorjem Ivanom Berbučem Vipavcem, od leta 1872. do vojne dobe na Gorškem ustanovil odbor za stradalajoče v Istri. Na biral je po vsem slovenskem darove in žive, vse zemeljske pridelke so lahko ljudje brezplačno pošiljali na njegov naslov v Pazin.

Tržaški Slovenci so priredili za bedne strane prvi veliki koncert s plesom v prostornem amfiteatru »Penice« 31. januarja 1880. Na 3000 ljudi je napolnilo to veliko gledališče. Sploh so prišli Slovenci takrat prvič v kako tržaško gledališče. Koncert je uspel moralno in gnotno presenetljivo za vse. Italijansko časopisje je začudeno vprašalo: Od kod so se naenkrat vzeli Slovenci v takem številu in v taki kvaliteti, v zvezanju takega programa. Na sporedu so bile tudi pesmi: Zajčev »U boje«, Hajdrihovo »Jadransko morje«, Jenkova »Sta čutiš Srbije tužni?« in Zajčeva »Banovska«. Igrali so »V Ljubljano jo dajmo!« — Čistega dohodka je bilo skoraj 600 gld, za takratne čase izredno lepa vsota.

Matejčičovo življenje v Pazinu je bilo posvečeno edino le našemu narodu v vsej bližini Pazina in v Istri sploh. V Pazinu je vodil vse delovanje »Dijaškega podpornega društva«. — In ko je bila ta gimnazija po mnogih bojih Spinića, Laginje in Mandića res spremenjena leta 1899. v hrvaški zavod, je postal Matejčič njen prvi ravnatelj. Leta 1902. je šel deželni škofski nadzornik Anton Klodić — Sabladiški v pokoj, in na njegovo mesto je bil imenovan naš Matejčič. Tu je ostal do konca vojne. Upokojil ga je novi režim in od takrat je živel v svojem ljubljenskem Pazinu do 22. t.m., ko je v visoki starosti 85 let izdihnil svojo rodojubo dušo. Ves čas pokojja je ostal tudi voditelj svojega ljudstva. Pokopali so ga na pazinskem pokopališču, kjer je shranjen tudi njegov slovenski naslednik — ravnatelj Ivan Kos. Tam blizu počiva tudi hrvaški pesnik in prošt Ante Kalac. V grobove legajo zgodovinski buditelji in vodniki našega naroda, katerim ni naslednika. Naj počiva v miru! — X. Y. —

Bolgarski letalci na Poljskem

Varšava, 29. septembra. AA Semkaj je prispelo odposlilstvo bolgarskega letalstva. Bolgarski gosti so obiskali državne letalske tehniške zavode.

ELITNI KINO MATICA

Danes ob 4., 7¼ in 9¼ uri se predvaja vesela komedija

H O - R U K

v kateri sodelujeta slavna komika VOSKOVEC in WERICH.

Film se predvaja na brezkonkurenčni aparaturi Western Electric

Učiteljski dom otvorjen

Slovesna blagoslovitev ob navzočnosti številnih predstavnikov

Ljubljana, 29. septembra. Samotna Zibertova ulica v Spodnji Siški je danes popoldne nenavadno oživea. Okrog 13. so se začeli zbirati predstavniki učiteljskega stanu in zastopniki občestev, da prisostvujejo pomembnemu slavnosti: otvoritvi novega učiteljskega doma, ki je bil preurejen in adaptiran iz bivših prostorov konsumnega društva in nekdanjega Schulvereina. S poslopja, ki je nekoč služilo pomembnemu deču, je danes plapolala jugoslovenska trobojka, pročelje je bilo ozaljšano z zelenjem.

Gostje so se zbrali v mal učilnici v pritličju. Namesto zadržanega predsednika Vrhovca jih je pozdravil podnačelnik g. Mihler. Zlasti je veljal njegov pozdrav zastopniku g. bana in bonovinskemu nadzorniku g. Štruklju, dr. Sanku Gogali kot zastopniku profesorskega društva, ravnatelju Hočevarju za meščanske šole, podpredsedniku JUU Todoru Dimitrijeviću, pozdravil je nadalje gospo Završanovo in tajnika sekcije g. Kumra, predstavnike naših stanovskih organizacij, za CMD g. Škulja, za Učiteljsko tiskarno Engelberta Gangla, predsednika sreskega učiteljskega društva Vekoslava Mlekūža, zastopnike tiska, inž. Stanka Damnika in arhitekta Huga Shella. Pomen nove učiteljske pridobitve je g. Mihler takole opisal v svojem govoru:

40 let dela in borb

Gospod! 40 let je minilo odkar se je rodila v učiteljskih vrstah ideja za zgraditve Učiteljskega doma. Bila je dolga, trnjeva in borbeno pot, polna upov in hrepenenj, pa tudi trpkih presenečenj in ponižanj. S postavitvijo doma pa je naše čitateljstvo dokumentiralo svojo voljo in vero v lastno moč, obenem pa trdno stanovsko zavednost in požrtvovalnost. Z vinarji in kronami so položili naši idealni predniki pred 40 leti temelje, z dinarji in parami si je sedanja generacija osvojila stavbo.

Misel po ustvaritvi doma je sprožil blagopokojni Jakob Dimnik. Kmalu se je okoli njega zbralo dovolj resnih nesebičnih in idealnih mož. Slava in hvala vsem umrlim ustanovnikom, pa tudi vsem živim prvoboriteljem, od katerih so posetili današnjo otvoritev doma g. Kojina Francišek, Toman Janko, Gaberšek Franc, Skulj Franc, Furlan Jakob in Staniš Ljudevit.

Sin blagopokojnega Jakoba inž. Stanko Dimnik, je z arh. Schellom izdelal načrt za praktično preureditev doma in dajal navete in navodila ter vodil vse delo brezplačno. Mnogo potov in truda ima nedvomno pa tudi sedanji upravnik doma Josip Kobal. Tudi njemu gre iskrena zahvala!

Kdor je zadnjič 40 let sledil borbi slovenskega učiteljstva za stanovske in človeške pravice, se mora čuditi velikemu uspehu idealizma in požrtvovalnosti, ker so to uspehi, ki slone na poštenih življenjskih osnovah, ki jih ne bo mogla zlahka podreti še

tako jaka sila. Nočem razglabljati, kaj je vzrok, da je moralo miniti 40 let, da smo dobili svoj dom. Prežalostna in pretrpka je pot, ki je za nami. V stremljenju po osamosvojitvi in sprostitvi od tujih vplivov, je slovensko učiteljstvo prenehalo z besednim žonglerstvom ter pristopilo k ustvarjanju in razširitvi lastnih gospodarskih institucij na temelju stanovske slege, ki edina lahko prepreči, da nas življenje ne bo na žive in mrtve premetavalo zdej na levo zdej na desno, da bomo v državi zajednici res upoštevan in enakoverden činitelj z drugimi stanovi vred. Dolgoletno stremljenje po postavitvi Učiteljskega doma je bil ključ po osamosvojitvi. Zato reprezentira ta dom voljo in stremljenje vsega učiteljstva dravske banovine. Naj kot tak služi v zatočišče vsemu učiteljstvu, obenem pa naj bo dom učiteljskih otrok, študirajočih v Ljubljani. Internat hoče nuditi dijakom vso oskrbo za časa študija, primerno nadzorstvo in pomoč pri učenju, dati mladini na razpolago snažne in zračne prostore ter nuditi zdravno, tečno in zadostno prehrano.

Z uresničenjem cilja pa ni še prenehalo delo, temveč se je le pomnožilo. Dom je kupljen, prebresti bo pa še treba težave, da bo dom res hiša učiteljskega dela. S posebno hvalečnostjo se spominjamo kr. banške uprave, Učiteljske samopomoči in sreskega učiteljskega društva v Ljubljani za prispevke po 5.000 Din. Njih imena hoče učiteljski dom ovekovečiti na marmornih ploščih v vestibulu poslopja. Slovensko učiteljstvo pa dolguje neizmerno zahvalo tudi svojemu največjemu učitelju in voditelju blagopokojnemu Viteškemu kralju. V dokaz naše iskrene zahvale in da za večno počastimo spomin Njega, smo zaprosili na najvišjem mestu za dovoljenje, da sme dom nositi ponosno ime »Učiteljski dom kralja Aleksandra I.«

Čestitke

Po govoru je šišenski župnik oče Modest z dvema tovarišema blagoslovil dom. Nato so čestitali po vrsti predstavniki raznih oblasti in strokovnih organizacij, ki smo jih zgoraj navedli. Naposled je načelnik Učiteljskega doma v Mariboru g. Hren sporočil tople pozdrave s severne meje, upokojeni šolski upravitelj g. Legat je zlasti apeliral na zadrugo, naj prispeva za dom, a vrsto govornikov je zaključil načelnik Učiteljske samopomoči g. Kocjančič. V zahvali je podnačelnik Mihler še posebej pozdravil enega prvih pionirjev za novi učiteljski dom, vpojojenega šolskega nadzornika Gaberška. Ta se je za pozdrav ginjen zahvalil in izrazil željo, naj bi dom sprejel pod svoje okrilje zlasti deco umrlih učiteljev. Vsi gostje so si nato ogledali lepo poslopje, se na dvorišču fotografirali, potem pa so bili prijazno in gostoljubno pogoščeni.

Atašeji na manevrih

Včera so prispeli k ogledu naših manevrov vojaški zastopniki skoro vseh evropskih držav

Beograd, 29. septembra. p. Dopoldne so odpotovali s posebnim vlakom iz Beograda vsi tuji vojaški atašeji, da prisostvujejo velikim manevrom naše vojske pri Brckem.

Bijelina, 29. septembra. AA. Vojaškim odposlancem tujih držav, ki so prispeli semkaj, da prisostvujejo velikim vojaškim manevrom naše vojske, so priredili v Bijelini izredno svečan sprejem. Vse mesto je v zastavah. Ob 13 uri je bil v njihovo čast banket v Oficirskem domu, ki je potekal nad vse prijetno.

Ob 16. se je v občinskem domu vršila svečana seja. Zbrane vojaške odposlance

tujih držav je pozdravil župan Milčević. V imenu vojaških odposlancev se je za pozdrav in sprejem v Bijelini zahvalil njihov doyen rumunski podpolkovnik Creculesco.

V Bijelini so zbrani francoski, angleški, ameriški, italijanski, poljski, španski, švicarski, turški, grški, rumunski, českoslovaški madžarski, avstrijski, nemški odposlanec in pomočnik francoskega vojaškega odposlanca.

Jutri zarana bodo tuji vojaški odposlanci prisostvovali prehodu severne vojske čez Savo.

Iz mariborske kronike

Maribor, 29. septembra. Jubilejno zborovanje mariborskih gozdovnikov

je bilo ob 10. dopoldne v deški meščanekoli. Z 11 rednim občinim zborom so gozdovniki združili proslavo 10 letnega tihiga, skromnega, toda vzornega in požrtvovalnega delovanja. Glavar mariborskih gozdovnikov Franjo Klotjčnik se je spomnil v toplih besedah mučeniške smrti kralja Učedn telpa. Sledila so poročila posameznih funkcionarjev družina šteje preko 100 članov. Pri volitvah je bilo v glavnem izvoljeno dosedanje vodstvo, za starešino pa je izvoljen zdravnik dr. Vilko Marin, ki ima za razvoj mariborske gozdovniške družne obilo zaslug.

Mrtve novorojenčke najdena na pokopališču

Na mestnem pokopališču v Pobrežju so našli pod listjem skrit omot. V omotu je bilo trupelce novorojenčka, ki ga je bila mati izločila na pokopališču n nato pobe gnila. Komisija bo dognala ali je otrok umrl naravne smrti. Za neznano materjo se vršijo poizvedbe.

Krvava obračunavanja

Preužitar Matija Šamperl je bil zaplen v svojem vinogradu v Cagoni. Nenadoma so se proti mraku pojavili v vinogradu trije moški, ki se s kolom navlivali nanj, ga pobili na tle in premikastili. Prizadejali so mu hude poškodbe po vsem telesu. Šamperl je ob nastopu napadalcev pričel klicati na pomoč. Ko so se iz da-

ljave slišali koraki bližajočih se ljudi, so jo napadali odcevrili proti bližnjemu gozdu. Občutno ranjenega Šamperla pa so sosedje odpravili domov. — Na cesti sta napadla dva moška hlapca Slavka Šamca iz Vukovja. Obtočila sta ga s palčama in nekim topim predmetom ter mu prizadejala po glavi in telesu takšne poškodbe, da je Šamec obležal nezavesten sredi ceste. — S koli je navadilo nekaj fantov v Nedeljici na spečega Štefana Tumerja, ki je dobil poškodbe po telesu. Ko se je iz spanja prebudil in videl položaj, je pričel klicati na pomoč. Napadaleci niso mogli pravočasno pobegniti in so jih Turnerjevi pomagali po dolgotrajnem tepežu posteno premikastili.

Svojevrsten atentat

so izvršili še neizsledeni zlikovci na brzojavnih drogih ob meji pri St. Ilju in v Ranci ter pobili celo kopico porcelanastih izolatorjev na brzojavnih drogih. Škoda je precejšnja. Za »atentatorje« pa poizvedujejo orožniki.

Rdeči petelin je spet zapel

V Slovenskih goricah Plameni so objeli hišo posestnika Ivana Domitrija pri Sv. Barbari nad Mariborom. Domačini in sosedje so hitro reševali živino in prčeli z gašenjem in tudi marljivimi gasilci, so bili hitro na mestu požara, tako da se je posrečilo preprečiti pretečo požarno katastrofo. Posestniku Domitru ki trni precejšnjo škodo, je zgorela vsa pšenica ter ostali pridelek.

Sportna nedelja

Spet samo ena točka...

Včeraj je Primorje igralo kvalifikacijsko tekmo z Gradjanskim, ki je precej po zaslugi sodnika ostala neodločena — Ilirija je v Zagrebu pustila obe točki

Ljubljana, 29. septembra. Današnja nedelja je v nogometu spet potekla v znamenju kvalifikacijskih in prvenstvenih tekem v vseh skupinah in podsavskih. Za nas domače patrijote sta bili danes v peti skupini na sporedu dve tekmi, in sicer med Primorjem in Gradjanskim v Ljubljani ter Ilirijo in Haškom v Zagrebu.

Celotni izkupiček teh dveh tekem je za ljubljanske klube — ena točka, kar je zelo malo, če se ve, da so v skupini samo štirje kandidati in bo kvalifikacij.

Primorje : Gradjanski 2 : 2 (1 : 0)

Kaj takega se ne. Saj smo pri nas venčar pogostejši in si sive z našim kotletom marsikaj dogovorili. Toda so splošne meje, preko katerih ne bi smeli tisti kakšni Bilal, ki slučajno pride v naše mesto, po močisti in evencuistično po računih sportnih generalov iz prestolnice. Morda smo prihodnjič za marsikatero nevarnost, ki se je strmežljivo sarivala za sedminkov očiten slab dan. Ali da smo doživeli priložnost za doseganje rezultatov, smo morali ucahati se tečaj ravnarje — Gradjanski. Kajti tvega je naravnost povedati, da je rezultat karolič splošno. V prvem polčasu je njegovo sevanje še nekako na. Oskodovati je odigral z nekaterimi na. pačinimi omotnostmi v kritičnem trenutku — tako zvezig odigral Uršič, ki je stal v regulirani čisti poziciji — glavno delo si je prihranil za drugo polovico igre. Nje sove intervencije v igri so bile take, da so dalec napredno razburile sicer po njegovu ljubljansko občinstvo, ki je kolu cem tekme priredilo splošno odzvanje. Karšipje je s svojim delom zaslužil. Res ne gre govoriti o demokraciji na igri. scu, treba pa je opozoriti, da se z nami tu ni zne posvajati na igro nekim materijalnim spekacijam v našem sportu; toliko, je naslov občinstva kmam igre, če se ne upravičijo, pa vsaj razumijo. Če nas ne marajo med jugoslovensko nogometno svetlo, naj to pokrijo povedo, pa se bomo umagali in mirna Bosna!

Črno — beli.

Črno — beli so postavili nekoliko spreminjeni in so igrali: Starec — Hassl, Jug — Kukanja, Slamič, Bončič — Janežič, Pupo, Berončič, B. Bergič, J. Uršič. Tudi ta postava ni bila najbolj srečno sestavljena. Dve izraziti luknji sta bili v napadu: oboje zvezd. Stanko ni dal v napadu niti pol moza, se od zacetka je igral bolj v srednji liniji, proti golcu pa je ziezil med branilce, na svoje mesto. Tam je bil ves čas bolj v napetu kot v korist, v napadu pa je zevala praznina. Pupo je bil počasen, sicer je za prvi gol produciral negotovno gibanje in hlaodnokrvnost, v polju pa ni bil v napadu v posebno korist. Napadalno delo se je tako omejilo na lepeka in oboje krili, in to so oni, kar so mogli. Nesprotno obrambo so precej za posili. Pepek se je mnogo trudil, bil je zog, tako da sta imeli dovolj prilike za po pa osamljen, na krili je razdelil mnogo, srečne poteze in za — pogreše. Dovolj je zaigrala slednja vrsta, v kateri se je kukanja od zadnje nedelje izdatno povojšal. Slamič je igral mirno, zato uspešno. Je Bončič je njegovo krilo, s priteno in kot ugajajo. Oramosa, v kateri je bil se najzanesljivejši Hassl, je imela momente močne slabosti, v glavnem pa je borbo uspešno prestala. Motivo je taktično precej gresilo, tako posebno v drugem polčasu, ko je bilo pri stanju 2:0 pategnjilo, skoro vse moči v obrambo in dovolilo, da je nasprotnik se izravnil. Zakaj pa je po izravnanju uspevala ofenzivna igra, iz katere bi se bilo dalo pri malo več odločnosti in sreče izbiti zmago? Poleg tega manj ka celim delom moštva, tako napadu, starta in pregleda o igri, in tisto neprestano dviganje žoge v napadu, ki daje nasprotni obrambi tliko ugodnosti za uspešne obrambne akcije! Po tolikih težkih tekmah bi se moral že pokazati v moštvo napredek glede pametne in smotrne uprabe sil!

Modri

iz Zagreba so postavili to enajsterice: Bratulič — Higl, Rajković — Pogačnik, Premrl, Sinković — Zalonč, Novosel, Bošković, Antolčič, Marinič. To ni vse, s čemer se lahko zagrebški spurgarji posla. Tudi trenutno so na novo nabavljene moči še pod karenci. Moštvo ni moglo s svojo igro nikogar prepričati o neki superiornosti. Rezultat, ki ga je to moštvo doseglo minulo nedeljo nad Haškom, se je zdel kar nekaj nemogoč. Priznati jim je treba premoč v startu, toda vprašanje je, koliko jim je do te premoči pomagal sodnik. Koliko so si dovolili prikritih in kar očitnih toulv, ne da bi bil sodnik posezel vmes! In kolikokrat je sodnik domače prekinjal s prostimi strelci za mnogo manjše pregreške proti pravilom igre. Polet modrih v drugem delu igre se da v veliki meri razumeti samo v zvezi z veliko sodnikovo blagonaklonjenostjo, ki je naše fante povsem ustala!

V ostalem je v moštvo imponirala ožja obramba. Braniški par Higl — Rajković je bil domačin in napadu čisto zadnja, toda nepremagljiva ovira, za Bratuliča se ne da reči, koliko more čiti od sebe, bil je par, zelo zelo nezanesljiv, in čeprav dveh zolov ni mogel držati, bil je večja odločnost nasprotnikovega napada pred golom iz njegovih ponesrečenih akcij z lahko ustvarila tudi drug rezultat. V srednji vrsti je dominiral stari in rutinirani Premrl, enako priden kot brezobzirni. Desni krilec je bil izrazito slab, kljub temu je ta srednja vrsta v celih predelih prvega polčasa držala igro. V nasadu ni po odhodu obeh popularnih igralcev več individualno močnih sil. Zalonč se dolgo ne bo šipal, pa je bil obvenel z Mariničevim (menda Kokočičevim) dober napadalec, oboje vsakakor boljše od notranje napadalne trojice.

skega plesa prekmalu konec. Da je Ilirija v Zagrebu pustila obe točki, je bilo več ali manj v računih, toda škoda je one tretje, ki se jo belo-črni tako poci, brez potrebe in po nesrečnih okoliščinah pustili »purgerjem«.

Tabelica kvalifikacijskih tekem v naši skupini je do prihodnje nedelje tale:									
Gradjanski	2	1	1	0	8:3	3			
Hašk	2	1	0	1	8:8	2			
Primorje					2	0	2	3:3	2
Ilirija	2	0	1	1	3:8	1			

Kako so tekli dogodki.

Igro otvoril Gr. proti soncu. Že prve poteze pokažejo umerjeno in mirno igro domačih, ki potisnejo v krepkem napadu nasprotnika v obrambo. Prvo šanso si izide črno-beli napad, toda Uršič pošlje z glavo preko, mesto v cilju. Napad črno-belih je ves v akciji lepo in koristno prihaja naprej in mnogo strelja, da si nevarno. Od 6. minute dalje je Bratulič pod stalnim obstreljevanjem in končno se v 8. minuti izcini iz vsega prvi kot. Janežič ga bje precizno, toda žogo odbijejo do Slamiča; ta jo poda lepo po tleh pred gol. Pupo stopa z eno nogo, z drugo bliskovito suni iz neposredne bližine neubranljivo v mrežo.

Primorje vodi 1 : 0

Velik odprti in potem po starem načinu krepko bodrenje. Toda igra se kmalu vne, še par minut izrednega pritiska domačih, potem prihajajo gostje pošasi do le sede in prenesejo igro v drugo polovico igrišča. Oba napada se trudita s kombinacijami, uspevata vse do obramb, preko katerih ne moreta. Sredi polčasa je igra zelo mlaka, dolga, se zgane nad vsem početom na travniku. Proti koncu polčasa je Primorje močno popustilo, igra semtertja s prodori po krilih, ki sta za take akcije mnogo prepočasni, sicer pa kombinira Gr. po sredi igrišča in ne prihaja v nevarne bližine domačega gola.

Drugi polčas prinese domačim že v prvi minuti uspeh: Pepek izredno lepo dostavi Janežiču, ki je zaradi krilčeve nepazljivosti čisto sam, pred golom prenese in Uršič je tokrat na mestu: skoro s črte potrese mrežo.

Primorje vodi že 2 : 0

Ta polet je trajal še manj kot v prvem polčasu Gr. začne zopet zbirati raztresene in presenečene ude in jih povezovati v kompaktno mašinerijo. V 12. min. je izredno opasno pred Staričevim golom. Hassl se v poslednjem hipu prestrže kot žogi v nezavarovano mrežo. Nekaj trenutkov nato, se Pr. osvobodi pritiska, Pepek pošlje Uršiča v čisti poziciji naprej, pa sodnik ustavi z nepravilno piskanim ofsidom Pr. se čeda, lje bolj omejuje na obrambo, kar je pri stanju stvari očitno narobe. V 15. min se Slamič spusti v igračanje z driblingom in neposredno za tem zagreši Hassl roko v kazenskem prostoru; enajstmetrovko pretvoril Antolčič v prvi gol za Gr.

Primorje vodi samo še 2 : 1.

Igra je vedno bolj ostra in sirova. Sodnik foulv Gr. ne vidi, domači se dajo zavesti

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

vzeti jutraj na prazen želodec čašo

orirodne **Franz Josefove** grenčice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Za podsavne točke

Maribor, 29. septembra

Igrišče v Ljudskem vrtu je bilo danes popolne prizorišče mariborskega nogometnega »derbyja«, na katerem je bilo okoli 600 gledalcev. Moštvi sta nastopila v naslednjih postavah:

Maribor: Koren, Domicelj, Kurent, Komar, Kirbiš, Berlek, Miloš, Rasko, Gomol, Najžar, Jurgec.

Rapid: Pelko, Barlovič, Plack, Fučkar, Lackner, Vidovič, Schreiner, Heller, Prinčič, Baumele, Križanec.

Maribor : Rapid 4 : 1 (2 : 1)

Po porazu Maribora v Čakovcu pač ni nihče slutil, da bodo črno-beli tako prepričljivo odpravili današnjega nasprotnika. Maribor pa je tudi danes kljub oslavljeni postavi res zaigral tako kot v svojih boljših časih. Lepa povezanost med posidnimi deli moštva je omogočila, da je Maribor v polju stalno dominiral in je bila njegova premoč zlasti v drugem polčasu tako očitna, da je moral Rapid skoraj vse sile zaposliti v obrambo. Maribor je imel najboljše formacijo v ožji obrambi, v kateri se je zlasti odlikoval branilec Domicelj, ki je bil tudi najboljši mož na polju. Tudi kritici so bili odlični in gotovo za razred boljši od nasprotnikovih. V napadu je bila nekoliko bolj desna stran, vsi igralci pa so se odlikovali z elanom in požrtvovalnostjo, v startu pa so bili nekoliko šibkejši.

Rapid je postavil danes moštvo, ki je zanjalo na vse črte. To velja zlasti za napad, ki je igral zelo raztrgano in se ni mogel zbrati za nobeno smiselno akcijo. Krilski vrsta ni pokazala nobenega razumevanja za podpiranje napada, tako da so bili napadalci navezani na bolj sami nase. Tudi obramba je bila precej nesigurna, dober pa je bil vrtar Pelko, ki je branil nekatere stvari v lepem stilu.

Igra je kljub prvenstvenemu značaju fair, vseskozi napeta in je nudila tudi za

in tudi ne igrajo z rokavicami, toda njihove pogreške sodnik vedno piska. V 25. min. tije Zalonč s koto zelo precizno, pred Starecem nastane gneča; pravijo da si je Pogačnik stopal žogo z roko in jo nato potisnil v mrežo; sodnik je zgodilek priznal in stanje je

z 2 : 2 izenačeno.

Zdaj črno-beli odprejo igro, proti koncu preidejo celo v krepak napad, v 39. min. bi bilo skoro prišlo do zmagoznega gola, vendar se je Bratulič še v zadnjem hipu posrečilo stvar preprečiti in poslednja šansa je splavala po vodi.

Po končanem pisku je imela policija polne roke dela, da je napravila sodniku pot pod streho.

Hašk : Ilirija 7 : 2

(4 : 1)

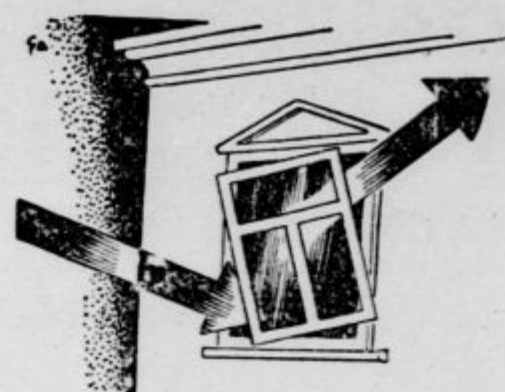
Zagreb, 29. septembra

Pred 2000 gledalci je bila danes na Haškove igrišče odigrana kvalifikacijska tekma med ljubljansko Ilirijo in Haškom, ki jo je Ilirija izgubila z visoko razliko. Ljubljancani niso igrali tako slabo, kakor bi se dalo sklepati po rezultatu, temveč so posebej po odmoru bili dolgo v premoči, pri vsem tem pa niso mogli izbiti več kot samo dva gola. Posebno dober vtis je napravilo na občinstvo dejstvo, da so igrali belo-zeleni iz Ljubljane nadvse fair in gentlemansko. Zagrebška kritika priznava, da se moštvo pozna solidna in dobra šola in stremjenje, da si hoče svojo pozicijo v državnih prvenstvenih tekmah priboriti samo z znanjem.

O poteku igre bi bilo omeniti najprej, da je Ilirija že v 2. min. po kotu za Hašk z avtogolom pomagala Hašku do vodstva. Situacija se so potem v odprti igri hitro menjavala in Ilirija je v 18. min. po tepi kombinaciji izravnila rezultat. Vselej ni trajalo dolgo, kajti že minuto pozneje je Hrvat zvisal na 2:1 za Hašk. Haškovi so imeli zdaj več od igre, v Iliriji pa se je z veliko požrtvovalnostjo borila ožja obramba. Kljub temu ni mogla preprečiti, da je Hrvat v 27. min. povišal na 3:1. Situacija je bila zdaj za goste že precej mučna, toda Hašk je pritiskal dalje in v 35. min. po šramu povišal še na 4:1. Zadnji del prvega polčasa je potekel v vidni premoči domačih.

V drugem polčasu so se belo-zeleni izdatno popravili in krepko dominirali na polju. Ilirija bi bila v tem delu igre zaslužila izdaten popravek rezultata, toda prišlo je baš obratno. Vidovič je v 27. min. povišal na 5:1. To stanje je držalo 10 minut, dokler ni levo krilo Ilirije zmanjšalo razliko na 5:2, kar pa ni trajalo prav dolgo kajti šram je takoj nato nadoknadil dobljeni gol na svoji strani. Dve minuti pozneje je Hrvat postavil končni rezultat. Hašk je z današnjo zmago nekoliko zabrisal mučen vtis po zadnjem neuspehu proti Gradjanskemu.

Tekmo je sodil g. Popović dobro.

NI PRIJETNO
KO ZIMA
PRIHAJA, A
TOPLINA
UHAJA

Windfix

Jug. pat. pusteno-kovinsko brtvilo

za okna in vrata

A. Hrlič, Zagreb, Gajeva 20

Šoštanjem, ki jo je Jugoslavija s 4:2 (2:0) zaslužno dobila zase.

V predtekmi je mlad na Olimpa porazila mlad na Jugoslavije z 2:1.

VI. balkanske igre

Tik pred zaključkom — Končani še niso skoki ob palici — vodi Grčija s 148 pred Jugoslavijo s 123 točkami
Slab teren, slabi rezultati

Carigrad, 29. septembra

V Carigradu, kjer so se danes skoraj končale letošnje balkanske igre, je zadnje dni nepretrgoma deževalo, tako da so bile vse naprave na stadionu za te tekme razmočene in v zelo slabem stanju. Glede naše reprezentance je treba razen tega še posebej povedati, da so imeli nekateri njeni člani prav pred odločilnimi dogodki smelo s poskodbami. Poškodovan je bil Kangler v teku na 10 km, ki ga je neki Grk sunil s tekalnice, pa zato ni bil niti diskvalificiran. Pri trošku sta bila oboja naša tekmovalca poškodovana, tako da sploh nista skakala do zadnjega. Na 1500 m pa ni nastopil Goršek, ker se je dopoldne s steklom ranil v hotelu.

Podrobni rezultati so naslednji:
100 m z zaprekami: 1. predtek: 1. Faceas (G) 16, 2. Ehrlich (J) 17, 3. Majesan (R) 17, 4. predtek: 1. Skiades (G) 16, 2. Faig (G) 16, 3. Begru (R) 16, 4. Hanžekovič (J) 16, 5. Begru (R) 16, 4. Hanžekovič (J) je izpadel, ker je na premokem terenu padel.

Finale: 1. Faceas (G) 15, 2. Skiades (G) 15, 3. Ehrlich (J) 16, 4. Hanžekovič (G) 17, 2. Jordanov (B) 17, 3. Hofer (J) 17, 4. predtek: 1. Mantikas (G) 57, 2. Nemeš (R) 57, 3. Banšćag (J) 58, 4. predtek: 1. Mantikas (G) 57, 2. Nemeš (R) 57, 3. Banšćag (J) 58, 4. Hofer (J) 58.

Finale: 1. Mantikas (G) 57, 2. Nemeš (R) 57, 3. Banšćag (J) 58, 4. Hofer (J) 58.

Motorji na Gradu

Med 27 dirkači je dosegel najboljši čas dneva član Hermesa Stane Seunig (55%), ki se je po tretjem startu smrtno ponesrečil. — Veliko zanimanje med občinstvom in vozači.

Ljubljana, 29. septembra

ZSK Hermes je priredil danes popoldne prve motorne dirke na ljubljanski Gradu kot gorske dirke, na katerih so nastopili številni že znani dirkači člani Hermesa, Ilirije in drugih klubov, skupno 27. Cesta, ki vodi na Grad kot dovozna pot s Kartovske ceste do Grajske planote, je bila pred dnevi komisijonalno pregledana in so zastopniki kr. banske uprave, policije in prireditelji Hermesa ugotovili, da je v takem stanju da se dirke morejo in smejo vršiti. Cesta ima takoj v začetku precej usločena, na ostalih pa manj in je bila v splošnem v dobrem stanju. Na pobočjih Grajske planote se je zbralo že precej pred napovedanim pričetkom.

več tisoč radovednih gledalcev, od katerih so mnogi prvič v življenju videli slinčene dirke. Organizacija je bila v rokah posebne tehnične komisije in so skoraj vsi tekmovalci nastopili po dvakrat. Tako so imeli možnost, da morebitne slabe uspehe prve dirke naknadno pravijo. Splošno je bilo videti že v začetku dirke, da se bo vršila borba za prva mesta med bratoma Seunigoma in inž. Luckmannom ter ostalimi Ilirijani, da pa se bo tekma končala tako tragično, tega pač nihče ni pričakoval. V svojem tretjem nastopu potem ko je že dosegel najboljši čas dneva in srebrni pokal pokrovitelja g. dr. Ravniharja, je znani dirkač Stane Seunig ponovno startal, toda to pot je močno utrujen. Takoj po startu je večkrat padel, kasneje je baš radi živčne in telesne utrujenosti zadel v brzjavni drog in se tako močno poškodoval, da je kasneje podlegel. (Podrobno poročilo prinašamo na drugem mestu.)

Prireditve so posetili med drugim pokrovitelji predsednik občine g. dr. Ravnihar z gospo, soprogo, podpolkovnik Jaklič kot zastopnik komandanta dravske divizije gen. Nedeljkoviča za Motoklub Ilirijo predsednik Touring kluba g. inž. Bartl g. načelnik žel. direktorja Cugmusa za avtomobilski klub gg. Rado Hrbar in Urbar ter številni drugi.

Uspehi doseženi na naši najkrajši gorski dirkaški progi — 860 m so naslednji:

V skupini kolezarjev je zmagal Stefančič (Ljubljana) 21 sek. 2. Gartnar (Ljub.) Kacič (Herm.) 3. Zerjal (Prim.).

Motorje so razdelili po kubažuri v naslednje grupe:

Turni do 350 cm: 1. Puc (H) Puch 1:00 ena petinka, 2. Skaberne Peter (H) Puch 1:04 2 pet., 3. Stariba (H) Puch 1:06 2 pet.

Turni do 500 cm: 1. Prečren (H) Puch 1:02, 2. Rudolf (H) Puch 1:02 4 pet., 3. Zalaznik (MK II.) Motosacoche 1:03 2 pet.

Ostale nogometne tekme

Ljubljana: II. razred: Slovan—Mars 5:1 (3:0), Svoboda—Jadran 3:2 (2:0), Grafika—Sloga 5:2 (3:1), Reka—Korotan 5:1 (0:1). — Juniorji: Korotan—Ilirija 2:1 (0:0), Reka—Jadran 4:0 (0:0), Mladika—Svoboda 2:0 (1:0), Hermes—Primorje 0:0, Mars—Slavija 3:0 (1:0).

Dunaj: Prvenstvene tekme: Favoritner AC : WAC 2:1, Libertas : Austria 4:2, Vienna : Rapid 2:1, FAC : FC Wien 3:1, Wacker : Sportklub 2:1.

Budimpešta: Madžarsko prv. Kispest : Budai 11 2:1, Hungaria : Ferencvaros 3:2, Soroksar : III. okraj 2:0, Szeged : Boeskey 1:0, Ujpest : Budafok 4:1.

Rim: Italijansko pvenstvo. Napulj : Brescia 1:0, Genova : Rim 2:1, Turin : Juventus 2:2, Lazio : Tricestina 3:2, Alessandria : Sampierdarena 1:1, Bologna : Florence 1:0, Ambrosiana : Milan 1:1, Palermo : Bari 2:1.

Praga: Pokalni turnir. Bohemians : Sparta 2:1 (1:1)!!! Slavia : Cechie Karlin 9:1. Prvenstvene tekme: Zidenice : Viktorija Plzen 2:0, ASK Kolin : DFC 2:2, Bratislava Zatec 5:2.

Kvalif kacijske tekme

Zagreb: Concordia : Krajišnik (Banjaluka) 1:0 (0:0).

Sarajevo: Hajduk (Split) : Hajduk 6:1 (3:0).

Becgrad: BSK : Gadjanski (Niš) 9:0; Jugoslavija : Slavija (Osijek) 4:1.

Novi filmi za Ljubljano

Kaj je znamenitega ustvaril Paramount?

Filmska sezona je v polnem razmahu. Reklama kinematografov je v Ljubljani letos izredno obsejna in intenzivna. Kjer popravljajo palače v osrčju mesta, povsod so na deskah nalepljeni veliki plakati, ki vabijo k predstavam. Po cestah se je zadnje dni marsikdo izpostavil, zakaj vsepoved na plakatu se blešči prečudni napis: »Ho — ruka...« Izbrani filmovi za Ljubljano zelo velika, v kolikor seveda ne gre za replike, marveč res za novitete, ki jih je Ljubljana željna. Premiere se naglo vrstijo. Da izpopolnimo repertoar, ki smo ga na tem mestu že obravnavali, naj navedemo nekatere filme, ki jih je za letošnjo sezono pripravil Paramount.

Paramount je nedvomno največja, ne samo ameriška, marveč svetovna veletrgovka. Samo ime jamči za uspeh. Res je, da ta ali oni film ne ugaja prav vsemu občinstvu, ker neče biti slagerski.

Zato pa je gotovo, da so vsi filmi na dostojni umetniški višini in da pravi ljubiteljski kino-gledališča pri Paramountovih filmih ni nikdar razočaran. Letošnje produkcije Paramounta si je poleg zvočnega teledna, ki je vedno najboljše in najkakovnejše, zagotovil elitni kino Matica. Dve

lepi stvarci smo že videli: Ljubko Shirley Temple in pa film »Če ženska povečujeta z bliskom« v glavni vlogi. Eden največjih filmov letošnje sezone pa bodo »Križarje«, najnovejša mojstrovina svetlega režiserja Cecila de Millie. To je vedecstven film ljubezni in borbe za Kristusov grob.

Jan Kiepura se bo predstavil v »Pesi mi na Nili«. Silvia Sydney bo nastopila v ljubkem filmu »Stasti mladosti«. Naenkrat njen film so »Gangsterji«, takisto poln lepote in mladosti, svežine in duhovito si.

Po več letih nas bo spet enkrat temeljito zabaval Harold Lloyd. Tispe doživljajo v njegovem filmu »Harold kot mekar«. Njegov tovariš je Adolf Menjou. V Ameriki pravijo, da je ta film komedija vseh komedij.

Iz letalskega sveta prinaša Paramount močnejši film »Križi v temi«. Podvigi in večine letalcev, njihovi ljubavni in profesionalni doživljaji, tovaristvo in zvestoba — to so vrline, ki jih pričujoči film sijajno ilustrira.

Izmed eksotičnih filmov naj navedemo »Indijanko«, v kateri spet nastopi Silvia Sydney kot poldivja Indijanka v družbi ogleh milijonarjev. Iz indijanskega šotarišča preide v razkošno palačo, — lahko si predstavljate, kakšni saljivi in resni razpeti se tu vrstijo.

»Pogone« je film, ki bo zlasti usajal tistim, ki ljubijo napete prizore. To je film, sva senzacija, kakršne se ni bilo. Junak filma je Fred Mac Murray. Film kaže, v kakšne vrtoglavnosti se spuščajo ameriški gangsterji. Vrtoglavi tempo in dobro zamisljeni efekti bodo osvojili vsakega. Izvrsno je uporabljen radio v službi ameriške policije.

»Pomlad v Parizu« je film, ki prica, kako raznolika je produkcija Paramounta. To je razkošna opereta, ljubavna pesem Pariza, nočno življenje metropole. Film je čarobno opremljen, igralci so prvotni.

Je se cela vrsta filmov Paramounta, ki pridejo letošnji sezoni na vrsto v Elitnem kinu Matici, izpregovorili bomo krat, ko o njih o prvi priliki. Za danes naj bo samo še povedano, da pride v kratkem na vrsto »Karnaval v Španiji«, najnovejši in največji film Mariene Dietrichove. In tudi film »Bengali« je že na poti v Ljubljano. To je poleg »Križarjev« največje letošnje delo Paramounta.

Danes dve predstavi ZKD. Na splošno željo se bo film »Remo«-Satan« predvajal danes ob pol 15. in zvečer točno ob 18. Po setnikih teh pred. naj se blagovoljno točno držati ure in naj si zaradi navala preskrbe vstopnice že v predprodaji.

Brigita Helm v glavni vlogi filma »Knez Voronec«

Zena v sodobnem svetu

M. Omeljčenkova: Moji vtisi iz Jugoslavije

Naše žene so se spominjale na pisateljico Marijo Omeljčenkovo, saj je bivala lamsko leto več časa med nami z namenom, da spozna naše žene, njeno kulturo in socialno delovanje ter vohče razmere, v katerih živi in dela. Prav kakor slovenske, je prepotovala tudi hrvaške in srbske pokrajine. Sedaj pa živi med Bulgar-kami z enakim namenom. Svoje izsledke namerava izdati v posebni knjigi »Slo-vanska žene«. To publikacijo napoveduje v svoji predhodni brošuri, kjer poroča o splošnih vtisih iz Jugoslavije. (Praga 1935)

Knjižica predstavlja potopisne spomine s posebnim odzgom na razmere žen ter na osebe, s katerimi je prišla v stik. V kulturnih srečanjih, kjer se je mudila več časa, se je seznanila z delovanjem ženskih društev, v kolikor je bilo to mogoče med poslušalci, ko je tudi za društveno delo mrtva sezona. S posebnim navdušenjem govori o našem Jadranu, čegar obalo je prepotovala po svojem bivanju v Ljubljani. V tem pogledu ima knjižica vrednost za naše tujke — prometno propagando.

V svojem proglasu o Zagrebu nam predstavi prvo jugoslovansko navinarko Zagorko in se dosti obširno bavi z ure, divitjo in delom društev, ki imajo socialno tendenco. Največji del knjižice je posvečen Beogradu in Srbiji. Tu jo zanimajo poleg kulturnega dela žene tudi narodne sere in običaji, kar je razumljivo spričo namena njenega potovanja.

Poleg žen in njihovih dela zanimajo pisateljico zlasti pokrajine naše zemlje. S slikicami, ki jih je zbrala na svojem potovanju je okrasila svoje delce, s čemer pridobi na zanimivosti. Tudi slike nekatereh žen, bolj ali manj pomembnih v kulturnem prizadevanju ženskega gibanja v Jugoslaviji, prinaša knjižica.

Informativnim evrham prav primeren je pregled ženskega tiska v Jugoslaviji, ki ga je pisateljica dodala knjižici. Iz tega je razvidno, da naš slovenski ženski tisk po kvaliteti in kvantiteti znatno uad. kričuje srbski in hrvaški del. Knjižica je zaključena z avtoričino bibliografijo. Dobiva se v upravi »Ženskega sveta«.

Julija Malinova

Tudi slovenskam znana ukrajinska ženska mudi v Bolgarii kjer proučuje ženin položaj. Za naš list, je napisala o eni največjih javnih delavk med Bolgar-kami naslednji članek:

Julija Malinova je danes častna predsednica bolgarske ženske zveze. Rodila se je 1.1870. v Kijevu. Ker takrat žene še niso smele na kijevo vzeučilišče, je šla mlada Julija po dovišeni srednji šoli v Parizu in se vpisala na zobozdravniški oddelke medicinske fakultete na Sorbonni, kjer je dosegla naslov zobozdravnice. Vrnila se je v Kijev in se hotela samostojno preživljati ter širiti pravo med narodom. Bila je pristajanja takratnih revolucionarjev in se je v svo vsemu posvetila delu za ljudstvo. Takrat pa je vzklopela reakcija, carska vlada je kruto zatirala katerikoli pojav demokracije in svobodne misli. Mlada Julija je zopet odšla iz domovine in se nastanila v Švici, doželi svobode. V tisti dobi je živel v Švici ukrajinski kulturni delavec in učitelj Mihailo Dragomanov. In Julija je kmalu stopila v stike z visoko izobraženo družino Dragomanov. Ko so Dragomanovi proučili profesoriko mesto v Sofiji, je odšla z njegovo družino tudi Julija v Bolgarijo. Ondi se je seznanila z znamenitim politikom Aleksandrom Malinovim, ki je bil prav tako kakor ona prežet z demokracijskimi in ljudsko-prosvetnimi idejami, in sile se kmalu poročila. Njuna zakon je bil idealna združitev dveh pravih tovarišev. Julija Malinova je v ljubljani našed svojega moža se začimnala za položaj bolgar-ke žene in razumela da more samo izobražena žena priti do popolne enakopravnosti z možem. Sklenila je organizirati bolgarsko žensko v Sofiji in tako ustanoviti ženski pokret. Do takrat je bilo na Bolgarskem že precej ženskih društev, kulturno-dobrodelnih organizacij, ki so delovale že več desetletij, v veliko korist vsemu narodu. Julija Malinova je prinesla v naše društveno življenje mnoge novih idej, veliko je storila za emancipacijo naše žene, družila je okoli sebe mlado, ter ravduše-

no bolgarsko žensko v Sofiji, pravi o njej odlična bolgarska Dimitrana Ivanova. Julija Malinova se je živo udeleževala političnega in kulturnega življenja v Sofiji: s svojimi somišljenicami, mladimi patriotkami in ustanoviteljicami bolgarskega feminizma, je ustanovila društvo »Soznanec« (Zavednost). Takrat je bil glavni namen bolgarskega naprednega ženstva, dvigniti izobrazbo žene na višjo stopnjo, zato je »Soznanec« predvsem ustanavljalo razne ženske šole in tečaje. Da bi omorotilo dekletom študij na srednjih šolah, je društvo ustanovilo internat za srednješolke. Organiziralo je tudi žensko posredovalnico za delo, kajti Julijana Malinova je hotela, da bi bolgarska žena stala na lastnih nogah in bi si sama služila svoj kosček kruha, s tem pa bi se izboljšal gmojni položaj družin v srednjih in nižjih slojih.

Julija Malinova je tudi ustanoviteljica Bolgarske ženske zveze. Že prej, l. 1899, je začela izdajati v »Soznanec« feministični časopis »Ženski glas«, v katerem je skupno z malim številom svojih sodelavk širila feministično idejlo, probujala bolgarsko ženo k delu za sebe samo in za blaginjo ljudstva, jo klicala, naj se udeležuje javnega življenja, da bo dosegla široko izobrazbo kakor mož; vzpodbujala je Bolgarke, naj se organizirajo naj navežejo stike z mednarodnimi ženskimi organizacijami in se bore za vsestransko enakopravnost žene z možem. L. 1911. so sofijske žene res ustanovile »Bolgarsko žensko zvezo« pod idejnim vodstvom Julije Malinove, ki je tudi dejansko predsedovala 18 let. Ob društveni 25 letnici je rad! tolezni odstopila. Članice pa so jo izvolile za častno predsednico in ustanovile »Fond Julije Malinove« za zgradbo ženskega doma. Ob tej priliki je bolgarska žena povdarjala, kako je Malinova prinesla iz Rusije in z zapada Bolgar-kami, ki še niso imle razvite kulture, nove velike ideje in je neumorno delala za prospek bolgarske žene in vsega bolgarskega naroda.

Julija Malinova pa se je izkazala tudi

kot socialna delavka bodisi kot strožnica in organizatorica pomoči ranjenecem v bolgarski vojni ali kot dobrotnica vsem bednim. Po njenih besedah je cilj človeškega življenja: »Vsak človek je dolžan pomagati najbednejšim, zatiranim, slabotnim in vsem, ki potrebujejo zaščite in pomoči. Največ zaščite pa potrebujejo v naši dobi nedovršena kulturnega življenja mati in dete in prav nič čudnega ni, ko izvršujem samo svojo dolžnost do najpotrebnejših v našem narodu.«

Tudi v lastni družini je Julija Malinova vzorna mati in tovarišica svojemu možu. Usoda ji je določila veliko mero trpljenja. Druga hčerka, žena angleškega učenjaka, je umrla za legarjem in pustila dvoje otročičev. Njen mož Malinov je bil večkrat minister in ministriki predsednik, prestal je mnogo žalitev svojih nasprotnikov in Julija je vedno trpela z njim.

Čeprav je bolna in v letih, ima še vedno velik vpliv tudi med sedanjim žensko generacijo, ki uvažuje njene misli in jo s priznanjem postavlja na prvo mesto. Njej pa je težko, da ne more več toliko delati kakor prej, kajti težke življenske izkušnje in duševno trpljenje ni ostalo brez posledice za njeno zdravje. Pospešeni tempo življenja, osebnega, javnega in političnega, razvija človeške sile in največja tragedija takega človeka je v tem, da mora biti samo opazovalec ustvarjalnega življenja in se ga ne more aktivno udeleževati.

Iz akvaristove torbe

O živornodnih ribah in drugo

Vsako, ki se bavi z živalcami, je gotovo opazil, da imajo spomin, da izražajo nasproti drugim živalcam svojo naklonjenost in odurnost, da razlikujejo med barvami in med kakovostjo hrane. To so dejstva, ki jih ne moremo objasniti z go. lim razgomom. Priroda je podarila bitjem, zlasti onim, ki so se povzpela na deblo rodovnika živalstva malo višje, toliko uma, kolikor potrebujejo v borbi za obstanek in začetek umnih sposobnosti je pripisovati bas tej borbi. Živalci, ki so si nadele zaradi svoje sigurnosti plašče in oklepe, kakor pošji, školjke, plaščarji in drugi, ne odlikujejo umne sposobnosti; onim živalcam pa, ki so se tekom razvika osvobodile vsega nadležnega in splavale v proste vode, se je sporedno z ostalim organizmom razvilo tudi živcev, je in možgani.

Omenjene umne pojave opazimo že pri ribah tako, da razlikuje akvarist med inteligentnimi in manj inteligentnimi ribicami, pa tudi v posameznih vrstah razlikujemo ribo po svojstvih. V akvarijih se menja, kakor pri mnogih drugih kuročeh-nih živalcah celo značaj od izvestne mere, o čemer naj prica naslednja zgodba. V 30 litrskem akvariju so bile tri ribice. Ostrižek iz kraškega jezera kraj Podpeč, zet iz Primorja in robat svetlikavec iz okolice Beograda. Vsem tem živalcam ne moremo odkrepati izvestne inteligence. Ko so se nekega dne znašle v akvariju, so si najprej pogledale prilike in se zatem tudi medsebojno seznanile. Svetlikavcu ni ugajal ne ostriž ne zet. Sumljivo je plaval okoli njiju in se zaletel najprej v ostriža, ki se je pa z elegantnim lokom umaknil. Zatem se je lotil zeta, ki mu je pa takoj vrnil mlo za drago. Pretepi so se vedn ponavljali, posledica pa ob bile vedno bolj razcefrane plavuti. Premirje je nastalo le, če je bilo mnogo vodnih bolh, ki so jih zavistno pobirali, potem pa zo-pet natolcevanja. Če je pa padla kaka kepica nitkarjev, nstranega mesa ali pa razkosanih deževnikov na dno, je prišlo do nevarnih prask in trajk. Konec tem nevspešnostim sta napravili dve stekleni plošči, ki sta v diagonalni legi razdelili akvarij v tri približno enake dele. V začetku sta se zlasti zet in svetlikavec začelavala v odvajajoče jih šipe, a kmalu sta to opustila, ker bržkone ni ugajalo

njunima nosoma. Kasneje so se vsi po-mirili in plavali koketirajoč ob šipah. Dije časa so živele lepe in ko so bile odstranjene nadležne šipe, se je sicer vsaka držala svojega prejšnjega rejonu, pre-tepov in preprirov pa ni več bilo. Samo v kolčku za hrano je nastal tintant kak neoprazvan, nu, za hrano se pa prepra-jo tudi živalce z mnogo višjimi umnimi sposobnostmi, kakor jih imajo ribe. — Šip, ki delijo akvarij v več odlejkov, ne motijo, ker jih, izvzemši robov, ki se pri-legajo na šipe, ne vidimo.

Znano je, da rode nekatere skupine rib popolnoma razvite, samostojnega življenja sposobne mladice. Živornodni zobo-krapovci so bas zaradi tega izpodrinili domače ribice. Odgajanje mladicev je mnogo ljubiteljem v vsej in v zadovoljstvo. V skupini Zoarcidae je riba Zoarces vi-riparus, ki nahkuje v splošnem na menka. Zanimivo je, da zaletuje pri samcrah, ki so tik pred porodom rahel pritisk ob bo-kih za inscenacijo poroda. V večjem morskem akvariju, kjer je bilo več samce, so pripadlele k taki samici ostale in se udeleževale kot »babice« s tem, da so pritiskale z desne in leve na bok noseče

samice, nakar so se pojavile po redu 3 cm dolgi, prozorni mladci, ki so si jih pa babice privosile, kar se v prostem morju seve ne bi zgodilo. V akvariju so ostali mladci mirno pri samici, kar da sklepati, da so prišli dan dva prehitro na svet. Sicer so mladci živornodnih rib silno gibčni in se skrijejo takoj, ko zapu-ste samico, z bliskovito naglico med rastline ali med kamezje. V akvariju poje vsaka samica svoj zarod, če ni dovolj ži-ve hrane, če so pa site, se za mladice ni-ti ne zmenjo.

Mladici omenjene ribe raztejo zelo hitro in po preteku dveh tednov dosežejo že 6 do 9 cm. Samice rode po 100 do 200 in tudi več mladicev, kar je odvisno od dolžine samice. Zoarces viviparus je raz-merna majhna riba in doseže največ 40 cm dolžine.

Mislil bi kdo, da se ribe, ki odlagajo na tisoče na tudi na milijone iker, mnogo številneje razmnožujejo kakor živornodne, kar pa ni točno. Koliko iker in koliko zaroda pogine, dčim se pri živornodnih le nezaten del zaroda kakorkoli ponesreči, sicer bi živornodne ribe že davno izumrle.

Kariera črnega manekena

Drugi zakon francoskega sportnika

Pariški listi poročajo o srečnem zaključku nenavadnega ljubzenskega romana. Industriec in sportnik Alphonse Decroux se je poročil z lepo Elizab Lebaudetovo, ki je bila prej maneken v neki veliki pariški modni trgovini. Nje oče je bil zamorec iz Alžira, njena mati mulatka.

Kol mlad, komaj poročen mož je posečil Decroux nekega dne s svojo elegantno ženo iz odlične družbe to modno trgovino in med manekeni, ki so predvajali nove vzorce, se je ustavil njegov pogled na dek-leto čokoladne barve. Ni bila sama barva, kar ga je zamikalo bolj, nego bi se spodo-bilo za mladega zakonskega moža, kajti zamorskih in drugobarnvih manekenov je

v Parizu dovolj, temveč tou je zavdala pred vseni nenavada lepota mlade zamorke.

Nekoliko dni pozneje je prišel v trgovino sam in je poiskal priliko, da se ž njo sez-nani. Potem ji je čisto prinašal cvetja, slašče in tudi dragoceni daril, toda dekle je bilo bolj trdo napram njegovim srčnim izlivom, nego je sam pričakoval. Ta nena-vadna ljubezen, ki je dajala Elizabini tova-riščam dosti snovi za opravljanje, je bila končno vzrok, da je Decrouxova žena vilo-žila tožbo za ločitev zakona. Pred neko-liko tedni so zakon ločili in zaljubljeni industriec je sedaj lahko odvedel svojo oboževanko čokoladne barve kot svojo drugo ženo domov.

Novinarji v Abesiniji

V abesiniji je zdaj zbranih kakih 90 izozemskih novinarjev. Med njimi sta tu-di brata Tharanda, posebna poročevalca parškega dnevnika »Soir«. Največ novinar-jev je iz Amerike. Ker pa so nekateri reporterji izrabili svoje privilegijane polo-žaj za nekritično fotografiranje, je izdal neguš povelje, da je potrebno za fotogra-firanje posebno dovoljenje, ki ga sme iz-dati samo politična oblast.

Letalec v pragozdu

Pred kakšnimi šestimi leti je izginil med poletom iz Pernambuca v Panamo letalec Paul Redfern. Vsi so ga imeli za izgubljenega. Šele zadnje dni se je polas-nila tajna njegovega nestanka. Neka nizozemska odprava ga je našla v prago-zdovih Holandske Guayane pri nekem plemenu, kjer uživa posebne časti. Red-fern se je popolnoma prilagodil življenj-skim običajem pragozdskih prebivalcev in ne kaže niti najmanjše volje, da bi se vrnil k civilizirancem.

Kupujte domače blago!

NOVO! NOVO!
RADIO URA,

ki vestno priklopi in odklopi Vaš radio apar-at v vsakem poljub-nem času. Mirno bo-ste lahko zaspali, ura bo vse uredila sama. Dobite jo v vsaki bolj-ši radio-prodajalni ali neposredno pri izgo-tavljalcu

I. HIRSCH, Novi Sad

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Umrla nam je naša dobra skrbna mama, stara mama in prababica, gospa

Zaletel Neža roj. Zupan

v 83 letu svoje starosti.
Pogreb bo iz mrtvašnice Sv. Jožefa na Vidovdan-ski cesti v ponedeljek, dne 30. septembra ob pol 4. uri popoldne na pokopališče k Sv. Križu.

LJUBLJANA, MARIBOR, ILIRSKA BISTRICA, CHICAGO USA, 29. septembra 1935.

Marija Plazer, Alojzija Zupan, Pepca Kotar, Barbi Povodnik, hčere. — Peter, Vinko, telovadni učitelj, dr. Rudolf, zdravnik v Chicagu USA, sinovi. — Ema, roj. Burger, Štefanija, roj. Prime, snaha. — Viljem Zupan, železniški uradnik, Štefan Kotar, podjtnik, Joško Povodnik, hotelir, zetje. — Vnuiki in vnukinje ter ostalo sorodstvo.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA

Državna razredna loterija je izdelala za prihodnje 31. kolo srečk nov loterijski načrt z znatnimi spremembami.

Srečke I. razreda 31. kola so bile dane v prodajo 4. septembra 1935. l. v 100.000 celih srečkah z žrebanjem in to:

I. razred 8. in 10. oktobra 1935. leta.

II. razred 5. in 6. novembra 1935. leta.

III. razred 10. in 11. decembra 1935. leta.

IV. razred 14. in 15. januarja 1936. leta.

V. razred od 7. do 29. februarja 1936. leta.

Cena srečkam za vsak razred je sledeča: ena cela srečka Din 200.—, ena polovica Din 100.— in ena četrtina Din 50.—.

V V. razredu bo pet premij in to: od 2.000.000.—, 1.000.000.—, 500.000.—, 400.000.— in 300.000.— dinarjev.

Poleg teh premij bodo večji dobitki in to:

5 po 200.000.— Din

10 po 100.000.— Din

10 po 50.000.— Din

10 po 20.000.— Din

15 po 10.000.— Din

15 po 5.000.— Din

in venko število po Din 30.000.—, 20.000.—, 10.000.—, 8.000.— itd.

V NAJSREČNEJSEM SLUČAJU LAHKO ZADENETE V V. RAZREDU

Din 3,700.000.—.

Srečke zamorete dobiti pri pooblaščenih prodajalcih in njihovih preprodajalcih srečk, ki so skoro v vsakem večjem kraju.

Pobližnja navodila z loterijskim načrtom in zahtevo brezplačno pri vseh pooblaščenih prodajalcih srečk.